Nr. 25.017/19.02.2026

Aprob,

Secretar de Stat
KALLOS Zoltan

REGULAMENT SPECIFIC
privind organizarea și desfășurarea
Olimpiadei Naționale de Limba și Literatura Maghiară „Mikes Kelemen”, clasele a V-a - a XII-a

I. Prezentare generală

Art. 1.

Prezentul regulament specific definește cadrul de organizare și desfășurare a Olimpiadei Naționale de Limba și Literatura Maghiară „Mikes Kelemen” (numite în continuare OLLMMK) și este elaborat în cu prevederile OMEC nr. 6727/2025 pentru aprobarea Normelor metodologice privind organizarea și desfășurarea olimpiadelor școlare și a concursurilor școlare, numit în continuare *Norme metodologice.*

Art. 2.

OLLMMK este organizată de Ministerul Educației și Cercetării (MEC), Direcția Generală Minorități și Desegregare (DGMD), prin inspectoratele școlare județene/inspectoratul școlar al municipiului București, respectiv prin unitățile de învățământ subordonate.

II. Participarea elevilor la olimpiadă

Art. 3.

(1) OLLMMK este un concurs de excelență care se adresează elevilor din clasele a V-a – a XII-a, ce prezintă un interes deosebit pentru dezvoltarea competențelor de comunicare în limba maghiară, a competențelor sociale și civice, a inteligenței lingvistice și a creativității adecvate vârstei.

(2) OLLMMK se desfășoară în următoarele etape: pe școală, locală, județeană/a municipiului București și națională.

(3) În cazul în care numărul de elevi/unități de învățământ participante este mic, inspectoratele școlare pot decide să nu organizeze etapele pe școală și/sau locală, conform Normelor metodologice.

(4) Participarea la OLLMMK este deschisă tuturor elevilor, respectând principiul egalității de șanse și nediscriminării, de la toate formele de învățământ de stat, particular și confesional.

(5) Elevii care sunt cuprinși într-o formă de școlarizare în spital sau la domiciliu vor putea susține proba în spital, respectiv la domiciliu, la cerere, cu aprobarea comisiei responsabile de organizarea etapei respective a olimpiadei.

(6) Participarea la această olimpiadă este opțională și individuală. La etapele superioare (județeană/a municipiului București, națională) ale olimpiadei nu pot fi înscriși elevi care nu au participat la etapele anterioare.

(7) Elevii pot participa la OLLMMK la nivelul corespunzător clasei în care se află, de la etapa pe școală până la etapa națională, inclusiv. Nu se admite participarea elevilor de la clasele superioare la clasele inferioare.

(8) În cazul în care un elev dorește să participe la o clasă superioară celei în care este înmatriculat, o poate face fără a mai participa și la clasa sa. În acest sens, anterior etapei pe școală, elevul trebuie să își exprime opțiunea într-o solicitare înregistrată la inspectoratele școlare județene/municipiul București în care este înmatriculat, păstrând această opțiune pentru toate etapele OLLMMK din anul școlar respectiv.

III. Probele de concurs

Art. 4.

(1) La fiecare etapă competiția constă în susținerea unei probe scrise.

(2) Subiectele au ca scop evaluarea competențelor generale și specifice disciplinei Limba și literatura maghiară maternă.

(3) La oricare dintre etapele competiției, timpul de lucru este de trei ore.

(4) Probele de concurs se vor desfășura pe clase, astfel:

- a V-a, a VI-a, a VII-a, a VIII-a, a IX-a, a X-a, a XI-a, a XII-a, în total pe 8 niveluri de studiu pentru elevii care studiază în clase cu limba de predare maghiară, respectiv
- a V-a, a VI-a, a VII-a, a VIII-a, în total pe 4 niveluri de studiu pentru elevii care studiază limba maghiară maternă în clase cu limba de predare română la faza județeană, 2 niveluri de studiu (clasele V-VI, respectiv VII-VIII) la faza națională.

IV. Organizarea etapei pe școală și a etapei locale

Art. 5.

(1) Organizarea etapei pe școală și a etapei locale, numirea comisiilor de organizare și evaluare se desfășoară conform prevederilor *Normelor metodologice*.

(2) Perioada și locul desfășurării etapelor pe școală și locală sunt stabilite de către inspectorul școlar de specialitate/metodiști desemnați de inspectoratele școlare județene/municipiul București.

Art. 6.

Subiectele pentru etapa pe școală și etapa locală sunt elaborate de către Comisiile de organizare și evaluare coordonate de inspectorul/responsabilul desemnat de inspectoratul școlar județean.

Art. 7.

(1) Comisiile de evaluare stabilesc criteriile de selecție a participanților pentru etapa următoare.

(2) Aceste criterii, precum și numărul de locuri alocate pentru etapa superioară sunt comunicate elevilor, cu cel puțin 5 (cinci) zile înainte de desfășurarea etapei respective a concursului.

(3) Întocmirea listei elevilor calificați se realizează în ordinea descrescătoare a punctajelor obținute, conform criteriilor stabilite și afișate anterior.

(4) Procesul verbal complet, în copie, va fi transmis comisiei de organizare de la etapa următoare.

V. Organizarea etapei județene/a municipiului București

Art. 8.

Calificarea la etapa județeană a OLLMMK se face de la etapa locală.

Art. 9.

Perioada și locul desfășurării etapelor județene și naționale ale OLLMMK sunt specificate anual în Calendarul olimpiadelor naționale școlare în vigoare, elaborat de MEC.

Art. 10.

Comisiile județene de organizare a OLLMMK sunt numite conform Normelor metodologice și vor avea următoarele subcomisii:

- Subcomisia de organizare
- Subcomisia de evaluare
- Subcomisia de soluționare a contestațiilor.

Art. 11.

Comisia județeană asigură logistica necesară desfășurării competiției în conformitate cu Normele metodologice.

VI. Elaborarea și transmiterea subiectelor pentru etapa județeană

Art. 12.

(1) Subiectele vor fi elaborate de către Grupul de lucru pentru elaborarea subiectelor (GLES) a Comisiei centrale a OLLMMK, aprobată de către secretarul de stat care coordonează învățământul în limbile minorităților naționale.

(2) Grupul de lucru pentru elaborarea subiectelor:

- verifică propunerile de subiecte și întocmesc o listă cu cadrele didactice care vor primi adeverințe de propunători de subiecte;
- elaborează subiectele pentru etapa județeană în baza propunerilor;
- asigură secretizarea subiectelor și baremelor de evaluare și notare.

(3) Inspectorii de specialitate/responsabilii desemnați pentru organizarea OLLMMK stabilesc centrele organizatoare a fazei județene și comunică lista persoanelor responsabile pentru preluarea subiectelor către CNPEE.

(4) Subiectele pentru etapa județeană vor fi transmise în format electronic de către CNPEE persoanelor responsabile pentru preluarea subiectelor din centrele organizatoare a fazei județene.

VII. Stabilirea numărului de locuri pentru etapa națională

Art. 13.

Punctajul minim de calificare a elevilor la etapa națională este 9,00 pentru elevii care studiază în clase cu limba de predare maghiară, respectiv 8,00 pentru elevii care studiază limba maghiară maternă în clase cu limba de predare română.

Art. 14.

(1) Pentru etapa națională a olimpiadei se atribuie câte un loc pentru fiecare an de studiu/județ.

(2) În cazul egalității de punctaje pe primul loc, comisia de evaluare stabilește ordinea de calificare având în vedere următoarele criterii de departajare:

1. Cel mai mare punctaj obținut la Subiectul II.
2. Cel mai mare punctaj obținut la criteriul de evaluare Creativitate.

(3) În cazul în care elevii calificați pentru etapa națională a OLLMMK nu pot participa, din diferite motive, locurile acestora vor fi repartizate elevilor aflați pe locul următor în clasamentul național, de la același an de studiu cu condiția respectării art.13.

(4) Locurile rămase libere din cauza neîndeplinirii condiției stabilite în art. 13 vor fi adăugate la locurile suplimentare.

Art. 15.

(1) Se atribuie locuri suplimentare conform următorului tabel:

Județul	**% din total locuri suplimentare**
Bihor	12,46%
Brașov	1,89%
Cluj	7,23%
Covasna	14,41%
Harghita	31,27%
Mureș	17,91%
Sălaj	4,36%
Satu Mare	10,43%

(2) Comisiile județene stabilesc criteriile de calificare pe aceste locuri pe care le comunică elevilor, inclusiv prin afișarea pe site-ul inspectoratului școlar, cu cel puțin 5 (cinci) zile înainte de desfășurarea etapei județene.

Art. 16.

Comisiile județene comunică rezultatele finale ale elevilor obținute la faza județeană, tabelul nominal cu elevii calificați la faza națională a OLLMMK, respectiv lucrările scanate ale elevilor calificați consilierului CNPEE cu atribuții de coordonare a OLLMMK.

VIII. Organizarea etapei naționale

Art. 17.

Programul desfășurării etapei naționale a OLLMMK este propus de către inspectorul școlar responsabil din județul gazdă și corespunde perioadei din Calendarul competițiilor naționale.

IX. Evaluarea lucrărilor

Art. 18.

(1) Evaluarea lucrărilor scrise se va realiza de către profesori de specialitate din învățământul preuniversitar, selectați în conformitate cu Normele metodologice, membrii a comisiei centrale..

(2) Lucrările vor fi evaluate și notate respectând baremul de evaluare și notare.

(3) Evaluatorii vor lucra individual și nu îi vor influența pe colegii lor evaluatori în privința notării lucrărilor.

(4) Până la afișarea rezultatelor, evaluatorii nu vor face publice rezultatele parțiale și nu vor da declarații presei. (Anexa1)

Art. 19.

Afișarea rezultatelor se realizează conform Normelor metodologice.

Art. 20.

După afișarea rezultatelor, toți concurenții pot solicita să-și vadă propria lucrare conform Normelor metodologice.

Contestațiile

Art. 22.

(1) Contestațiile se pot depune conform Normelor metodologice.

(2) Contestarea se face prin completarea de către elevul concurent a formularului (Anexa 2), care va fi semnat, atât de acesta, cât și de profesor însoțitor/ părinte.

(3) Nu se admite depunerea contestației de către o altă persoană, în absența elevului în cauză.

(4) Reevaluarea lucrărilor este efectuată de o subcomisie de contestații numită conform Normelor metodologice.

(5) Rezultatele finale se vor comunica prin afișare, înainte de festivitatea de premiere și sunt definitive.

X. Premierea

Art. 23.

(1) La etapa națională, premiile se acordă în conformitate cu prevederile Normelor metodologice.

(2) La etapa națională, MEC acordă, pentru fiecare an de studiu/categorie, 3 premii: un premiu I, un premiu II și un premiu III. Pe lângă aceste premii se mai acordă un număr de mențiuni reprezentând 15% din numărul total de elevi participanți.

(3) Certificarea premiilor și mențiunilor acordate de MEC se face prin diplomă înregistrată.

(4) Pe lângă premiile acordate de MEC, la etapa națională pot fi acordate premii speciale de către societăți științifice, asociații profesionale, universități, autorități locale sau sponsori.

(5) Cuantumurile stimulentelor financiare acordate elevilor care au obținut distincții la etapa județeană/a municipiului București ale OLLMMK sunt stabilite de către autoritățile administrației publice locale și finanțate din bugetele acestora, iar cele acordate elevilor care au obținut distincții la etapele națională și internațională sunt asigurate de către MEC, din bugetul ministerului, conform legislației în vigoare.

(6) Elevii participanți la etapa națională a OLLMMK primesc diplomă de participare din partea inspectoratului școlar organizator.

(7) Profesorii însoțitori ai elevilor de la etapa națională din fiecare județ/municipiul București vor primi o adeverință de participare, eliberată de inspectoratul școlar județean gazdă.

(8) Profesorii care au propus și au elaborat subiecte pentru etapa județeană și națională din fiecare județ/municipiul București vor primi câte o adeverință, eliberată de inspectoratul școlar județean.

XI. Raportarea rezultatelor finale către MEC

Art. 24.

(1) În vederea raportării rezultatelor finale către MEC, vor fi transmise următoarele documente:
- lista participanților;
- rezultatele finale în ordinea descrescătoare a punctajelor obținute;
- lista elevilor premiați, care conține numărul diplomei primite și semnătura elevilor.

(2) Toate documentele (în copie), precum şi tabelele cu datele solicitate la alin (1) vor fi transmise în original și în format editabil la MEC. La aceste documente se adaugă și diplomele MEC, neutilizate sau anulate.

XII. Programa olimpiadei naționale și structura subiectelor

Art. 25.

Programa olimpiadei se bazează pe programa școlară în vigoare, prevăzută în Anexa nr. 1 a regulamentului specific, de asemenea este anexat modelul structurii subiectelor.

Art. 26.

(1) Tipuri de itemi pentru elevii care studiază în clasele V-VIII cu limba de predare maghiară și punctajul acordat:
1. Interpretarea unui text literar pe baza unor întrebări/criterii - 45 de puncte
2. Realizarea unui text original/creativ - 45 de puncte
3. Din oficiu se acordă 10 puncte.

(2) Tipuri de itemi pentru elevii care studiază în clasa a IX-a cu limba de predare maghiară și punctajul acordat:
1. Interpretarea unui text literar pe baza unor întrebări - 45 de puncte
2. Crearea unui text original - 45 de puncte
3. Din oficiu se acordă 10 puncte.

(3) Tipuri de itemi pentru elevii care studiază în clasele X-XII cu limba de predare maghiară și punctajul acordat:
1. Eseu structurat, care vizează aspecte de analiză tematică, structurală, stilistică a operelor/fragmentelor de texte epice, lirice sau dramatice - 45 de puncte
2. Crearea originală a unui text/interpretarea unui text - 45 de puncte
3. Din oficiu se acordă 10 puncte.

(4) Tipuri de itemi pentru elevii care studiază în clasele V-VIII cu limba de predare română și punctajul acordat:
1. Interpretarea unui text pe baza unor întrebări/criterii – nivel începător - 35 de puncte
2. Interpretarea unui text pe baza unor întrebări/criterii – nivel mediu - 15 de puncte
3. Interpretarea unui text pe baza unor întrebări/criterii – nivel avansat - 15 de puncte
4. Realizarea unui text original/creativ - 25 de puncte
5. Din oficiu se acordă 10 puncte.

XIII. Dispoziții finale

Art. 27.

În cazuri speciale, personalități marcante din domeniu, recunoscute în plan național și/sau internațional pot fi numiți președinți de onoare ai OLLMMK.

Art. 28.

(1) Prezentul regulament specific se va face public pe site-ul specializat al MEC şi prin inspectoratele şcolare judetene/al municipiului Bucuresti.

(2) Regulamentul specific al OLLMMK, aprobat de secretarul de stat care coordonează învățământul în limbile minorităților naționale, poate fi modificat anual, la propunerile justificate ale inspectorului/expertului/consilierului din MEC/CNPEE, în funcție de modificările apărute în dinamica fiecărei competiții și de recomandările/sugestiile prezentate în rapoartele membrilor Comisiei naționale pentru coordonarea competițiilor școlare, la sfârșitul fiecărui an școlar.

Art. 29.

(1) Inspectoratul școlar din fiecare județ informează profesorii însoțitori și elevii participanți/tutorii legali instituiți ai elevilor minori despre prevederile Normelor metodologice, ale regulamentului specific al OLLMMK, precum şi următoarele reguli:

a) deplasarea echipei județului/municipiului București se va face cu unul sau mai mulți profesori însoțitori, conform normativelor în vigoare. În cazul în care părinții/tutorii legali instituiți ai elevului minor asigură, pe cont propriu, deplasarea și prezența elevului la competiție, aceștia vor da o declarație scrisă în care specifică faptul că își asumă răspunderea deplasării propriului copil în localitatea în care se desfășoară competiția școlară, fără niciun fel de implicații ale organizatorilor;

b) este obligatorie respectarea programului competiției, a regulamentului de ordine interioară stabilit de organizatori la locurile de cazare și respectiv de concurs, precum și a regulilor de comportament civilizat;

c) orice abatere va fi sancționată, conform Regulamentului de organizare și funcționare a unităților de învățământ preuniversitar;

d) contravaloarea oricărui bun distrus sau deteriorat pe parcursul deplasării și prezenței la competiție va fi suportată de cei care au produs paguba.

e) în cazul abaterilor grave, Comisia centrală a competiției naționale va lua măsura trimiterii elevului acasă, iar părinții acestuia vor fi chemați pentru a-l însoți. În cazul în care părinții nu pot asigura însoțirea elevului, acesta va fi însoțit de către un profesor, cheltuielile fiind suportate de către părinții elevului.

(2) Elevul și un părinte/tutore legal instituit al elevului minor, în cazul elevului minor, vor semna o declarație prin care să confirme că li s-au adus la cunoștință normele de conduită și consecințele nerespectării acestora pentru perioada desfășurării competiției.

Art. 30.

Decizia eliminării din competiție aparține președintelui comisiei de la etapa respectivă și se va lua după analizarea cazului în cadrul comisiei, în baza unui raport semnat de persoanele care au constatat fapta.

Art. 31.

La locul de organizare și desfășurare a etapei naționale a OLLMMK, participanții vor avea asupra lor actul de identitate/carnetul de elev vizat pe anul școlar în curs (pentru elevii care nu au împlinit 14 ani), precum și avizul epidemiologic, eliberat cu cel mult 48 de ore înainte de prezentarea la competiție.

Art. 32.

Prezentul regulament specific rămâne în vigoare până la efectuarea schimbării de conținut, sau modificarea legislației în acest sens.

Director general,
Szepesi Alexandru

Consilier,
CSAKI Peter

ANEXA 1 la Regulamentul specific, privind organizarea şi desfăşurarea ***Olimpiadei Naționale de Limba și Literatura Maghiară „Mikes Kelemen”, clasele a V-a - a XII-a***

DECLARAȚIE

Subsemnatul/a _____,
profesor/inspector la _____în calitate de _____ în Comisia de organizare și evaluare /Comisia centrală a Olimpiadei Naționale de Limba și Literatura Maghiară „Mikes Kelemen”, clasele a V-a – a XII-a, declar pe propria răspundere că am/nu am elevi/rude participanți în cadrul competiției, la clasa _____. Prin prezenta declarație, mă angajez că voi păstra confidențialitatea tuturor subiectelor, a baremelor și a informațiilor cu caracter intern pentru competiție, până la afișarea/comunicarea publică oficială a acestora și că nu voi întreprinde nicio acțiune care să pună la îndoială corectitudinea competiției școlare.

DATA:

SEMNĂTURA

Anexa 2 Model de cerere vizualizare/depunere contestații

CERERE DE DEPUNERE CONTESTAȚIE

Subsemnatul/a, ..., elev
în clasa a ..... – a, la ....., județul
....., solicit reevaluarea subiectului nr. ____, de la Olimpiadei Naționale de
Limba și Literatura Maghiară „Mikes Kelemen", clasele a V-a – a XII-a 20__

Am luat la cunoștință faptul că:

- depunerea contestației implică prezența mea la sediul de concurs pentru participare la etapa de vizualizare;

Ca urmare a vizualizării lucrării:

Nr. subiect	Mențin contestația DA/NU	Am luat la cunoștință faptul că punctajul acordat subiectului, în etapa de contestații, este punctajul final și acesta va fi luat în calcul pentru punctajul total final al lucrării	SEMNĂTURA
…			

Anexa nr. 3. Programa Olimpiadei Naționale de Limba şi Literatura Maghiară „Mikes Kelemen” pentru elevii care studiază în clase cu limba de predare maghiară în anul școlar 2025 - 2026

A Mikes Kelemen magyar nyelv és irodalom országos tantárgyverseny követelményrendszere a 2025-2026-ös tanévre magyar tannyelvű osztályokban tanuló diákok számára
V-XII. osztály

Általános elvek:

1. A tantárgyverseny a tehetséggondozás szerves része, célja az ismeretek és kompetenciák együttes felmérése/értékelése.
2. A tartalmak kiválasztása az érvényben lévő tantervi keretek alapján történt.
3. A cikluskezdő évfolyamok (V. és IX. osztály) esetében a verseny tételei mindig hangsúlyosan figyelnek az átmenetből adódó sajátos helyzetre.
4. A tantárgyverseny sajátos belső időszámítása versenytől versenyig tart: ennek szellemében az egyes évfolyamok számára a verseny országos szakasza után sorra kerülő tartalmak bekerülhetnek a következő évfolyam tartalmai közé.
5. A verseny megyei szakaszának követelményei érvényesek az országos szakaszra is.

V-VIII. osztály

Követelmények:

1. szövegértés;
2. problémalátás;
3. szövegalkotás különböző szövegtípusokban (szövegszerűség: logikus gondolatmenet, szövegkoherencia);
4. helyesírási készség, az irodalmi nyelv használata;
5. különböző típusú szövegek alkotása adott kommunikációs helyzetben;
6. kreativitás a szövegalkotásban.

A tétel felépítése:

1. Szövegértés, irodalmi szöveghez kapcsolódó kérdéssor	45 pont
2. Kreatív szövegalkotás	45 pont
3. Megjelenés	10 pont

V. osztály

1. Szövegértés, irodalmi szöveghez kapcsolódó kérdéssor

Megyei szakasz:

Kompetenciák: Mese értelmező olvasása: az olvasói tapasztalatok és háttértudás működtetése az értelmezésben, nyelvi megalkotottságuk megfigyelése, műfaji sajátosságaik felismerése. Az adott témával kapcsolatos gondolatok, érzelmek, vélemény megosztása.

Tartalmak: Népmese (varázsmese, tréfás mese, állatmese) és műmese.

Országos szakasz:

Kompetenciák: Mese, monda, meseregény értelmező olvasása: az olvasói tapasztalatok és háttértudás működtetése az értelmezésben, nyelvi megalkotottságuk megfigyelése, műfaji sajátosságaik felismerése. Az adott témával kapcsolatos gondolatok, érzelmek, vélemény megosztása.

Tartalmak: Monda és mondaváltozatok (földrajzi monda, történelmi monda, eredetmonda), meseregény (pl. Berg Judit: *Rumini*, Lázár Ervin: *A Négyszögletű Kerek Erdő*).

2. *Kreatív szövegalkotás*

Megyei szakasz:

Kompetenciák: Párbeszéd és elbeszélés alkotása megadott beszédhelyzetben. A beszédszándéknak megfelelő nyelvi elemkészlet megválasztása. A koherencia és a helyesség szempontjának figyelembevétele.

Tartalmak*:* Párbeszéd. Beszédcselekvések és nyelvi markereik (megszólítás, köszönés, tegezés – magázás). Mese és mesefajták (tündérmese, tanító mese, tréfás mese, állatmese).

Országos szakasz:

Kompetenciák: Párbeszéd, elbeszélő és leíró szöveg alkotása megadott beszédhelyzetben. A beszédszándéknak megfelelő nyelvi elemkészlet megválasztása. A koherencia és a helyesség szempontjának figyelembevétele.

Tartalmak: Elbeszélő szöveg: beszámoló, leíró szöveg: tárgyleírás, helyleírás.

VI. osztály

1. *Szövegértés, irodalmi szöveghez kapcsolódó kérdéssor*

Megyei szakasz:

Kompetenciák: Novella, népdal, műdal értelmező olvasása: az olvasói tapasztalatok és háttértudás működtetése az értelmezésben, nyelvi megalkotottságuk megfigyelése, műfaji sajátosságaik felismerése. Az adott témával kapcsolatos gondolatok, érzelmek, vélemény megosztása.

Tartalmak*:* Novella, népdal, műdal

Országos szakasz:

Kompetenciák: Életkép, ifjúsági regény értelmező olvasása: az olvasói tapasztalatok és háttértudás működtetése az értelmezésben, nyelvi megalkotottságuk megfigyelése, műfaji sajátosságainak felismerése. Az adott témával kapcsolatos gondolatok, érzelmek, vélemény megosztása.

Tartalmak: Életkép, ifjúsági regény (pl. Berg Judit: *Alma, a sötét birodalom*, Wéber Anikó: *Az osztály vesztese*)

2. *Kreatív szövegalkotás*

Megyei szakasz:

Kompetenciák: Élménybeszámoló alkotása megadott beszédhelyzetben. Ismeretterjesztő szövegek alkotása adott témának megfelelően. A beszédszándéknak megfelelő nyelvi elemkészlet megválasztása. A koherencia és a helyesség szempontjának figyelembevétele.

Tartalmak*:* Élménybeszámoló. Élmény és esemény; időrend, helyszín és szereplők; a linearitás, a linearitás megbontásának egyszerűbb esetei; a tárgyilagos és személyes nézőpont kifejezőeszközei. Különböző témájú ismeretterjesztő szövegek. A leíró szöveg rendezőelve: rész-egész; térbeli rend (távolról közelre, közelről távolra, körkörösen).

Országos szakasz:

Kompetenciák: Leíró szöveg alkotása megadott beszédhelyzetben. A beszédszándéknak megfelelő nyelvi elemkészlet megválasztása. A koherencia és a helyesség szempontjának figyelembevétele.

Tartalmak: Leíró szöveg. A leíró szöveg rendezőelve: rész-egész; térbeli rend (távolról közelre, közelről távolra, körkörösen); külső és belső tulajdonságok sorrendezése; felsorolás. Nézőpont: az objektív és szubjektív leírás eszköztára.

VII. osztály

1. Szövegértés, irodalmi szöveghez kapcsolódó kérdéssor

Megyei szakasz:

Kompetenciák: Ballada (népballada, műballada), novella értelmező olvasása: az olvasói tapasztalatok és háttértudás működtetése az értelmezésben, nyelvi megalkotottságuk megfigyelése, műfaji sajátosságaik felismerése. Az adott témával kapcsolatos gondolatok, érzelmek, vélemény megosztása.

Tartalmak*:* Ballada: népballada, műballada, novella.

Országos szakasz:

Kompetenciák: Humoreszk, novella értelmező olvasása: az olvasói tapasztalatok és háttértudás működtetése az értelmezésben, nyelvi megalkotottságuk megfigyelése, műfaji sajátosságainak felismerése. Az adott témával kapcsolatos gondolatok, érzelmek, vélemény megosztása.

Tartalmak: Humoreszk (pl. Karinthy Frigyes humoreszkjei), novella (pl. Lázár Ervin: *Csillagmajor*); leíró költemény

2. Kreatív szövegalkotás

Megyei szakasz:

Kompetenciák: Napló, levél alkotása megadott beszédhelyzetben. A beszédszándéknak megfelelő nyelvi elemkészlet megválasztása. A koherencia és a helyesség szempontjának figyelembevétele.

Tartalmak*:* Napló, internetes napló, magánlevél.

Országos szakasz:

Kompetenciák: Leíró szöveg: jellemzés, önjellemzés, ismertetés, tudósítás alkotása megadott beszédhelyzetben. A beszédszándéknak megfelelő nyelvi elemkészlet megválasztása. A koherencia és a helyesség szempontjának figyelembevétele.

Tartalmak: Leíró szöveg: jellemzés, önjellemzés. Ismertetés. Tudósítás.

VIII. osztály

VIII. osztály

1. Szövegértés, irodalmi szöveghez kapcsolódó kérdéssor

Megyei szakasz:

Kompetenciák: anekdota, novella értelmező olvasása: az olvasói tapasztalatok és háttértudás működtetése az értelmezésben, nyelvi megalkotottságuk megfigyelése, műfaji sajátosságaik felismerése. A jelentés és a nyelvi megalkotottság értelmezése az irodalmi szövegekben. Az irodalmi szövegek tematikus-motivikus kapcsolódásainak felismerése. Az irodalmi szövegekben megjelenő értékrendek viszonyítása a személyes értékrendhez.

Tartalmak: anekdota, novella (pl. Jókai Mór, Mikszáth Kálmán, Móricz Zsigmond kisepikai alkotásai)

Országos szakasz:

Kompetenciák: novella, regény értelmező olvasása: az olvasói tapasztalatok és háttértudás működtetése az értelmezésben, nyelvi megalkotottságuk megfigyelése, műfaji sajátosságainak felismerése. Az irodalmi szöveg szerepének megítélése a világ- és önértésben.

Tartalmak: novella (pl. Örkény István, Tamási Áron, Tóth Krisztina, Vámos Miklós novellái), regény (pl. Jókai Mór, Mikszáth Kálmán, Móricz Zsigmond, Szabó Magda, Tamási Áron regényei).

2. *Kreatív szövegalkotás*

Megyei szakasz:

Kompetenciák: útirajz, anekdota, novella alkotása megadott beszédhelyzetben. A beszédszándéknak megfelelő nyelvi elemkészlet megválasztása. A koherencia és a helyesség szempontjának figyelembevétele.

Tartalmak: útirajz, anekdota, novella.

Országos szakasz:

Kompetenciák: monológ, vélemény, érvelés alkotása megadott beszédhelyzetben. A koherencia és a helyesség szempontjának figyelembevétele. A kommunikációs helyzethez igazodó tudatos válogatás a stílusjegyek és regiszterek között. Reflektált szövegalkotás különböző beszédhelyzetekben

Tartalmak: monológ, vélemény, érvelés.

***

IX–XII. osztály

I. Képességek, kompetenciák

1. olvasói kompetenciák: szövegértés, önálló olvasat létrehozása;
2. kulturális-történeti tájékozottság a kijelölt témakörökben;
3. problémalátás;
4. szövegalkotás különböző szövegtípusokban (szövegszerűség: logikus gondolatmenet, szövegkoherencia);
5. helyesírási készség, az irodalmi nyelv használata;
6. a tanterv *Részletezett tartalmak* fejezetében felsorolt fogalmak készségszintű ismerete.

További követelmények:

1. kreativitás a magyar nyelv használatában: a szövegértésben és szövegalkotásban;
2. az írásbeli kifejezés formáinak ismerete;
3. a témának megfelelő nyelvi kifejezés képessége; helyesírás, áttekinthető íráskép;
4. az irodalom mint művészet és az emberi társadalom kapcsolata;
5. a magyar irodalom helye a világirodalomban;
6. irodalmi műalkotások értelmezése.

Irodalmi és nem irodalmi szövegek értése, értelmezése:

1. szövegértés képessége: adott szöveg megértése, logikai-jelentésbeli szerkezetének ismerete;
2. az információk kiválasztása, rendszerezése a megnyilatkozás tárgyának, funkciójának és irányának megfelelően;
3. személyes álláspont kialakítása az adott szöveg információival, jelentésével kapcsolatban;
4. különböző szövegértelmezési eljárások alkalmazása a műfajnak, az adott szempontnak megfelelően: szépirodalmi, publicisztikai, valamint ismeretterjesztő szövegek; szövegek összehasonlítása, értelmezése a műfajnak, kifejezésmódnak, szerkezetnek megfelelően;

5. annak felismerése, megértése és bemutatása, hogyan fejezi ki az irodalom különböző korok és emberek tapasztalatait, élményeit és gondolatait;
6. olvasmányokra való tárgyszerű, illetve személyes érintettséget is kifejező reagálás a műfaji normáknak és a címzettnek a figyelembevételével.

Írásbeli szövegalkotás

1. személyes vélemény megfogalmazása különböző témákban, különböző műfajokban a megfelelő szabatossággal;
2. tájékoztató, érvelő és esszé típusú szövegek alkotása a megadott témában (a magyarság kulturális öröksége; döntéshelyzetek a mindennapi életben; emberi kapcsolatok; erkölcsi kérdések, érzelmek; a jelenkor problématípusai, a tömegkommunikáció);
3. különböző műfajú szövegek szövegformálási, szövegszerkesztési technikájának, stiláris jegyeinek ismerete, azok alkalmazása;
4. a köznyelvi norma alkalmazása, a helyesírási szabályok helyes alkalmazása; rendezett íráskép;
5. a műalkotások keltette hangulat, élmény, vélemény, állásfoglalás megfogalmazása.

Fogalomhasználat:

1. nyelvi és irodalmi fogalmak ismerete, azok kreatív alkalmazása;
2. fogalmak összefüggéseinek, változó jelentésének megértése, bizonyítása példákkal;
3. fogalmak meghatározása, összehasonlítása történeti kontextusokban is.

II. Tartalmak:

A felkészülés/felkészítés alapja az érvényben levő tanterv (a megadott témakörökhöz kapcsolódó kompetenciák, részletezett tartalmak, szövegjavaslatok).

III. A tétel felépítése:

IX. osztály

1. Szövegértelmezés 45 pont
2. Kreatív szövegalkotás 45 pont
3. Megjelenés 10 pont

X-XII. osztály

1. Szövegértelmezésre (lírai/epikai/drámai alkotás/szövegrészlet) épülő értekező fogalmazás45pont
2. Kreatív szövegalkotás, szövegértelmezés 45 pont
3. Megjelenés 10 pont

IX. osztály

1. Irodalom

Megyei szakasz:

Mitológia a novellában (pl. Tamási Áron, Kosztolányi Dezső, Lázár Ervin, Karinthy Frigyes novellái)

- javasolt fogalmak: értékek, értékviszonyok; történet, tér, idő, szereplők, az elbeszélői nézőpont; mitológiai motívumok és jelentésük

Országos szakasz:

Abszurd valóságanalógiák a novellában (pl. Örkény István egypercesei)

- javasolt fogalmak: értékek, értékviszonyok, történet, tér, idő, szereplők, elbeszélői nézőpont, a novella felépítése

2. Nyelv és kommunikáció

Megyei szakasz: a nyelvhasználat (magánbeszéd, párbeszéd) változatai (1.1)

Országos szakasz: a szövegszerűség követelményei, szövegtípusok (1.5, 1.6)

X. osztály

1. Irodalom

Megyei szakasz:

Balassi Bálint udvarló költészete

- javasolt fogalmak: imitáció és harmónia elv, versszerkezet, strófaszerkezet, trubadúrköltészet, szókép, retorikai alakzat, stílusjegy és jelentés

Emlékirat, leveleskönyv, napló (Mikes Kelemen: *Törökországi levelek*)

- javasolt fogalmak: műfajteremtés, az énelbeszélés történeti változatai, értékek, értékviszonyok, történet, elbeszélői nézőpont, esztétikai minőségek

Országos szakasz:

Valóság és fikció viszonya a naplóváltozatokban (pl. Kármán József: *Fanni hagyományai,* Mikes Kelemen: *Törökországi levelek*, Kazinczy Ferenc: *Fogságom naplója*)

- javasolt fogalmak: műfajteremtés, az énelbeszélés történeti változatai, értékek, értékviszonyok, történet, elbeszélői nézőpont, esztétikai minőségek

Boldogságeszmény és boldogtalanság Csokonai Vitéz Mihály költészetében

- javasolt fogalmak: hangnem, műfaj, szókép, retorikai alakzat, stílusjegy és jelentés

2. Nyelv és kommunikáció

Megyei szakasz: a nyelvhasználat változatai (1.1, kivéve a B differenciált tanterv); a nyelvi viselkedés (1.2, kivéve a B differenciált tanterv); az érvelés tudománya: (1.3, kivéve a B differenciált tanterv)

Országos szakasz: a különböző nyelvváltozatok felismerése és használata (1.1, a B differenciált tanterv); a nyelvi viselkedés (1.2, a B differenciált tanterv); az érvelés tudománya (1.3, a B differenciált tanterv)

XI. osztály

1. Irodalom

Megyei szakasz:

Romantikus ars poeticák (Vörösmarty Mihály, Petőfi Sándor, Arany János költészete)

- javasolt fogalmak: értékek, lírai én változatai, költői szerepek, szókép, retorikai alakzat, stílusjegy és jelentés

Életképek a vidéki Magyarországról (Mikszáth Kálmán: *Tót atyafiak, Jó palócok*)

- javasolt fogalmak: értékek, értékviszonyok, történet, tér, idő, szereplők, az elbeszélői nézőpont, esztétikai minőségek, stílusjegyek

Országos szakasz:

Emberi magatartásformák Arany János balladáiban

- javasolt fogalmak: értékek, értékviszonyok (bűnösség, hűség, hazaszeretet, szeretet, önfeláldozás); történet, tér, idő, hős, konfliktus (anya-gyermek, férj-feleség viszony), szerkezet, elbeszélői nézőpont

Mese és filozófia határán (Vörösmarty Mihály: *Csongor és Tünde*, Tamási Áron: *Énekes madár*)

- javasolt fogalmak: dráma, a drámaiság, a drámai szituáció, drámai cselekmény, a drámai hős, konfliktus, beszédfajták, értékviszonyok, mesei elemek, filozófiai kérdések

2. Nyelv és kommunikáció

Megyei szakasz: az értekezés tudománya (1.2, kivéve a B differenciált tanterv)

Országos szakasz: a szöveg világa (1.1, a B differenciált tanterv)

XII. osztály

1. Irodalom

Megyei szakasz

Női sorsok a klasszikus modern epikában (Móricz-, Kosztolányi- és Krúdy-novellák)

- javasolt fogalmak: értékviszonyok, időszerkezet, narrációs eljárások, lélektaniság

Klasszicizáló törekvések a modernség lírájában (Radnóti Miklós, Dsida Jenő költészete)

- javasolt fogalmak: hagyomány és újítás, versnyelv és képalkotás, forma és jelentés, szubjektumfelfogás, dialogikus és monologikus viszonyok, a tárgyiasság különböző típusainak nyelvi eljárásai

Országos szakasz

Egyén és hatalom konfliktusa (Örkény István: *Tóték*, Ottlik Géza: *Iskola a határon*)

- javasolt fogalmak: szituáció, hatalom, motiváció és cselekvés, értékviszonyok

Létösszegzés József Attila lírájában

- javasolt fogalmak: forma és nyelvhasználat, létösszegzés, önmegszólítás, időszembesítés

2. Nyelv és kommunikáció

Megyei szakasz*:* A nyelv (1.4) Nyelvi normák

Országos szakasz: A stílus, stíluselem, stílushatás, állandó és alkalmi stílusérték (1.1, 1.2, 1.3)

A Mikes Kelemen magyar nyelv és irodalom országos tantárgyverseny követelményrendszere a 2025-2026-ös tanévre román tannyelvű osztályokban tanuló diákok számára
V-VIII. osztály

Általános elvek:

1. A tantárgyverseny a tehetséggondozás szerves része, célja az ismeretek és kompetenciák együttes felmérése/értékelése.
2. A tartalmak kiválasztása az érvényben lévő tantervi keretek alapján történt.
3. A cikluskezdő évfolyam (V. osztály) esetében a verseny tételei mindig hangsúlyosan figyelnek az átmenetből adódó sajátos helyzetre.
4. A tantárgyverseny sajátos belső időszámítása versenytől versenyig tart: ennek szellemében az egyes évfolyamok számára a verseny országos szakasza után sorra kerülő tartalmak bekerülhetnek a következő évfolyam tartalmai közé.
5. A verseny megyei szakaszának követelményei érvényesek az országos szakaszra is.

V-VIII. osztály

Követelmények:

1. a diák képes megérteni összetettebb szövegek fő mondanivalóját mind konkrét, mind elvont témákban.
2. problémalátás;
3. képes részletes és világos szövegalkotásra sokféle témakörben, és különböző véleményeket kifejteni azok előnyeivel és hátrányaival.
4. helyesírási készség, a magyar nyelv jellegzetességeit követő nyelvhasználat;
5. különböző típusú szövegek alkotása adott kommunikációs helyzetben;
6. kreativitás a szövegalkotásban.

A tétel felépítése:

1. Kezdő szintű szövegértés, szöveghez kapcsolódó kérdéssor	35 pont
2. Középhaladó szintű szövegértés, szöveghez kapcsolódó kérdéssor	15 pont
3. Haladó szintű szövegértés, szöveghez kapcsolódó kérdéssor	15 pont
4. Kreatív szövegalkotás	25 pont
5. Megjelenés	10 pont

V. osztály

1. Szövegértés, magyar nyelvű szöveghez kapcsolódó kérdéssor

Megyei szakasz:

Kompetenciák: Mese vagy meseszerű szöveg értelmező olvasása. Az adott témával kapcsolatos gondolatok, érzelmek, vélemény megosztása.

Tartalmak: Népmese (varázsmese, tréfás mese, állatmese) és műmese. Általános, ismeretközlő szövegek, hétköznapi beszédhelyzetek leirata.

Országos szakasz:

Kompetenciák: Mese, meseregény értelmező olvasása: az olvasói tapasztalatok és háttértudás működtetése az értelmezésben, nyelvi megalkotottságuk megfigyelése, műfaji sajátosságaik felismerése. Az adott témával kapcsolatos gondolatok, érzelmek, vélemény megosztása.

Tartalmak: Népmese (varázsmese, tréfás mese, állatmese) és műmese. Általános, ismeretközlő, tájékoztató, leíró szövegek, beszédhelyzetek leirata (pl. érdeklődés egy boltban adott termékkel kapcsolatosan).

2. Kreatív szövegalkotás

Megyei szakasz:

Kompetenciák: Szavak mondattá szerkesztése, helyes toldalékhasználat, a magyar nyelv jellegzetes betűinek helyes használata, rövid és hosszú magánhangzók és mássalhangzók. Párbeszéd és elbeszélés alkotása megadott beszédhelyzetben. A beszédszándéknak megfelelő nyelvi elemkészlet megválasztása. A koherencia és a helyesség szempontjának figyelembevétele.

Tartalmak: Párbeszéd. Beszédcselekvések és nyelvi markereik (megszólítás, köszönés). Mese.

Országos szakasz:

Kompetenciák: Szavak mondattá szerkesztése, helyes toldalékhasználat, a magyar nyelv jellegzetes betűinek helyes használata, rövid és hosszú magánhangzók és mássalhangzók. Írásjelek helyes használata. Párbeszéd, elbeszélő és leíró szöveg alkotása megadott beszédhelyzetben. A beszédszándéknak megfelelő nyelvi elemkészlet megválasztása. A koherencia és a helyesség szempontjának figyelembevétele.

Tartalmak: Elbeszélő szöveg: beszámoló, leíró szöveg: tárgyleírás, helyleírás.

VI. osztály

1. Szövegértés, magyar nyelvű szöveghez kapcsolódó kérdéssor

Megyei szakasz:

Kompetenciák: Részinformációk kiszűrése a szövegből, vélemények, érvelések felismerése. Az adott témával kapcsolatos gondolatok, érzelmek, vélemény megosztása.

Tartalmak: Utasítások, tájékoztató szövegek, levelek, egyszerű elbeszélő szövegek.

Országos szakasz:

Kompetenciák: Részinformációk kiszűrése a szövegből, vélemények, érvelések felismerése. Gondolatmenet és információk megfelelő részletességgel való megértése Az adott témával kapcsolatos gondolatok, érzelmek, vélemény megosztása.

Tartalmak: Utasítások, tájékoztató szövegek, levelek, egyszerű elbeszélő szövegek, újságcikkek.

2. Kreatív szövegalkotás

Megyei szakasz:

Kompetenciák: Élménybeszámoló alkotása megadott beszédhelyzetben. A beszédszándéknak megfelelő nyelvi elemkészlet megválasztása. A koherencia és a helyesség szempontjának figyelembevétele.

Tartalmak: Élménybeszámoló. Élmény és esemény; időrend, helyszín és szereplők; a linearitás, a linearitás megbontásának egyszerűbb esetei; a tárgyilagos és személyes nézőpont kifejezőeszközei.

Országos szakasz:

Kompetenciák: Leíró szöveg alkotása megadott beszédhelyzetben. A beszédszándéknak megfelelő nyelvi elemkészlet megválasztása. A koherencia és a helyesség szempontjának figyelembevétele.

Tartalmak: Leíró szöveg. A leíró szöveg rendezőelve: rész-egész; térbeli rend (távolról közelre, közelről távolra, körkörösen); külső és belső tulajdonságok sorrendezése; felsorolás. Nézőpont: az objektív és szubjektív leírás eszköztára.

VII. osztály

1. Szövegértés, magyar nyelvű szöveghez kapcsolódó kérdéssor

Megyei szakasz:

Kompetenciák: Közérdekű bejelentések, közlemények, rögzített telefonos szövegek (pl. telefonos ügyfélszolgálati robot utasításainak a követése), médiaközlemények (pl. időjárás-jelentés) értelmező olvasása. Az adott témával kapcsolatos gondolatok, érzelmek, vélemény megosztása.

Tartalmak: Közérdekű bejelentések, közlemények, rögzített telefonos szövegek, médiaközlemények

Országos szakasz:

Kompetenciák: Közérdekű bejelentések, közlemények, rögzített telefonos szövegek (pl. telefonos ügyfélszolgálati robot utasításainak a követése), médiaközlemények (pl. időjárás-jelentés), telefonbeszélgetések, reklámszövegek, riportok, interjúk értelmező olvasása. Az adott témával kapcsolatos gondolatok, érzelmek, vélemény megosztása.

Tartalmak: Közérdekű bejelentések, közlemények, rögzített telefonos szövegek, médiaközlemények, telefonbeszélgetések, reklámszövegek, riportok, interjúk.

2. Kreatív szövegalkotás

Megyei szakasz:

Kompetenciák: Napló, levél alkotása megadott beszédhelyzetben. A beszédszándéknak megfelelő nyelvi elemkészlet megválasztása. A koherencia és a helyesség szempontjának figyelembevétele.

Tartalmak: Napló, internetes napló, magánlevél.

Országos szakasz:

Kompetenciák: Leíró szöveg: jellemzés, önjellemzés, ismertetés, tudósítás alkotása megadott beszédhelyzetben. A beszédszándéknak megfelelő nyelvi elemkészlet megválasztása. A koherencia és a helyesség szempontjának figyelembevétele.

Tartalmak: Leíró szöveg: jellemzés, önjellemzés. Ismertetés. Tudósítás.

VIII. osztály

1. Szövegértés, magyar nyelvű szöveghez kapcsolódó kérdéssor, irodalomolvasás

Megyei szakasz:

Kompetenciák: Közérdekű és irodalmi szövegek értelmező olvasása. Az adott témával kapcsolatos gondolatok, érzelmek, vélemény megosztása.

Tartalmak: Közérdekű és irodalmi szövegek

Országos szakasz:

Kompetenciák: Közérdekű és irodalmi szövegek értelmező olvasása. Az adott témával kapcsolatos gondolatok, érzelmek, vélemény megosztása. A szöveg tartalmi és szerkezeti összetevőinek felismerése

Tartalmak: Közérdekű és irodalmi szövegek

2. Nyelvhasználat és kommunikáció:

Megyei szakasz*:* A helyesírási alapelvek alkalmazása; hosszabb terjedelmű szöveget alkot (elbeszélés, leírás, jellemzés, levél)

Országos szakasz: A helyesírási alapelvek alkalmazása; szövegtípusok (monológ, párbeszéd, elbeszélés, leírás, érvelés, levél, kérvény, űrlap kitöltése adott témakörben pl. beiratkozás egy középiskolába). Meseregény (Berg Judit: *Rumini*, Lázár Ervin: *A Négyszögletű Kerek Erdő*).